

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső üggyédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	--	--	---	---

A vásár.

Baja, 1910. október 6.

Rossz idők járnak ezidőszent Baja város iparosságára és kereskedőire. El-estek úgyszólván az esztendő legjobb szezonjában, a legnagyobb fogyasztási idejében keresetük legnagyobb részétől

A kolera elleni védekezés olyan súlyos csapást mért a város polgárságának nagy részére, amelyet nem egykönnyen lehet kiheverni.

Egy magasabb közigazgatási tisztviselő mondotta e sorok írójának:

— „A kolerát, Isten segítségével elkerüljük, de, hogy a kolera okozta nyomort hogyan kerüljük el, azt nem igen tudom, sőt, hogy elkerüljük, azt nem is hiszem.“

Mert az bizonyos, hogy a kolera réme, amelynek nagyságát még szenzáció hajhászásból fél is fujtak, behozhatatlan gazdasági károkat és bajokat okozott. A bajok között talán a legeslegnagyobb az, hogy az egész környéken szünetelnek a vásárok és így a bajai, valamint egyéb városi iparos és vásárt látogató kiskereskedő elveszti az őszi keresetét. Minthogy pedig a legkevesebb kisiparos és vásáros kereskedő rendelkezik olyan tőkepénzzel, hogy elbirna egy ilyen veszteséget, nagyon félt, hogy az anyagi zavarok és bajok elkerülhetők nem lesznek. ha csak nem sietnek a szegény embereknek a segítségére. Nem holmi segélyakcióra gondolunk mi, nem is segélyösszegek kiosztására. A mi iparosaink nincsenek erre ráutalva. Ugy értjük, hogy lehetővé kell nékiök tenni a kereset, árúiknak, készítményeiknek az elárúsítását. Lehetővé kell tenni, hogy ismét összejöjjenek az iparosok és kereskedők az ő megszokott, rendes fogyasztóikkal.

A napokban arról értesültünk a bajai szolgabírósnál, hogy oda olyan értelmű rendelet érkezett, hogy a vásár csak is megfertőzött területen tiltható be. Ahol kolera nem fordult elő, ott a vásárt meg kell tartani.

A városhoz ilyen értelmű rendelet — tudunkkal — nem érkezett eddig.

Viszont arról értesülünk, hogy a Bajai Ipartestület és a Kereskedelmi Casinó

az iránt kérelmezett a városnál, hogy a szeptemberben elmaradt vásár megtartassék legkésőbb október második felében.

Minthogy a szolgabíróstól vett értesülésünk szerint az a rendelet megjött és annak értelmében a baracskai vásár már meg is fog tartatni, nem tartjuk méltányosnak, hogy éppen Baja, amely teljesen meg lett óva és kimélve a kolera veszedelmétől, ne tarthassa meg az őszi vásárját, a mely az év öt vásárja közül a legnagyobb, legnépesebb és ennek következtében a legjobb is.

Tekintetbe kell vennünk, hogy iparosaink anyagi helyzetén nagyon is sokat segítene a bajai vásár és hogy már úgy is elég sokat károsodtak eddig is.

A vásár megtartása természetesen bizonyos föltételhez kell, hogy kötve legyen. Nevezetesen a legmesszebb menő intézkedésnek kell történni arra nézve, hogy inficiálástól megóvassék a város, hogy fertőzött vidékről be ne jöhes senek.

Nagyfontosságú a város iparosságára nézve az, hogy a vásár megtartassék és mi ezen kívánságot a legmelegebben támogatjuk. Azonban — természetesen — a város egészségügye is kellő módon kell, hogy megőriztessék.

Ennek a szempontnak, természetesen, az anyagiak mellett szintén figyelembe kell részesülnie.

Törököt fogtak.

— Vicinális szubvenciók. —

— Beküldött cikk. —

Baja, 1910. október 7

A multkoriban, az elmúlt héten a pótadóról írván a munkapárt lapja, kereste a módját annak, miként, mi módon lehetne azt a fránya pótadót szűkíteni, kisebbiteni. Keresve a leszállítás mikéntjének módját, kutatva az eddigi emelkedés okát is. És, mint ahogyan illik, a helyi viszonyok abszolút ismeretlensége és tájékozatlansága cseppet sem zavarta a helyi érdekű cikk megírásánál. Belemarkolt a nagy sötétbe és két marokra szedte ki az okot is, meg a témát is. A sötétbe való markolás okozta aztán, hogy a munkapárti újság teljesen hamis útra tévedt, amikor a pótadó emelkedését a baja—dunapataj és a baja—kiskörösi vicinálisoknak —

eddig még csak papiroson — adott hozzájárulásoknak tulajdonította.

A Bajai Független Újság, nagyon helyesen azonnal fölön csipte a nagy tévedést és alaposan rápörkölt a tárgyat és a helyi viszonyokat egyáltalán nem ismerő fejtegetésekre. A dolog tulajdonképpen alaposan el volna intézve, de a tárgy felszólalásra készlet engemet is és kérem igen tisztelt Szerkesztő Urat, engedje meg, hogy én is hozzá-szóljak a kérdéshez.

Hozzá akarok szólni a dologhoz én is, mert a kis ügyecske roppant érdekes. Különösen a baja—kiskörösi vasút szubvenciójának ügye. Munkapárti részen ez volt már régtől fogva a vessző-paripa és el-el néztem, mi csoda hallatlan erőfeszítéssel igyekszik a Bajai Hirlap éppen Szerkesztő úr ellen, hol rejtett, hol kevésbé rejtett támadásokat intézni a baja—kiskörösi vasutból kifolyólag. Hónapokon keresztül nyargalt nevezett újság ezen az egy, városunkra nézve tényleg fontos kérdésen. Akármiről is esett szó, a Bajai Hirlap a hajánál fogva ráncigálta elő ezt a kérdést és írásában mindig ott settenkedett a lappangó bemocskolási szándék.

És már most nézzük, miként is áll az a kérdés. A magasabb szubvenció iránti kérelmet — azt tudja mindenki — a lap felelős szerkesztőjének állásfoglalására szoritották le a törvényhatósági bizottsági közgyűlésen. Minek mutassak rá éppen e helyütt arra, hogy a szubvenció végleges eldőlését és kiutalását szintén csak a Bajai Független Újság felelős szerkesztője késleltette, amikor indítványára a néhai Fekete Adolf által kért felhatalmazási okiratot nem adták ki mindaddig, amíg világosan meg nem jelölte, hogy az a felhatalmazás milyen célt kíván szolgálni és amíg Teleky gróf és Fekete között létre nem jött szerződést be nem mutatták.

Mindezt tulajdonképpen nem is kellene elmondanunk, hisz aki Baján közügyekkel foglalkozik, annak mindezzel tisztában kellene lennie.

És hogyan áll most az ügy? Teleky gróf kérésére a munkapárti többség meghosszabbította a szubvenció iránti igényt, a mostantani era közgyűlésén vita nélkül és meg vagyok győződve arról, hogy fel akarják emelni a hozzájárulási összeget ugyanannál a vicinálisnál, amelynek a hozzájárulási ügyéből kifolyólag a legembertelenebb, a legképtelenebb hajszát indították az ellen, aki nek indítványára leszófták a vállalkozó igényt:

Ebben a kérdésben — mint sok egyébben — törököt fogtak a kormánypárti berkekben.

Bizonyos erkölcsi rosszullet fogja el az embert, amikor ezekre a dolgokra gondol. Csak azt szeretném tudni, vajjon miképpen gondolkoztak azok az emberek, amikor azt a prolongálást minden észrevétel, minden megjegyzés nélkül megadták és nem-e fog

háborogni az erkölcsi érzékük akkor, amikor meg fogják szavazni a magasabb hozzájárulást. Mert meg fogják szavazni, akármit is mond majd az oppozíció, akármi is érvekkel is jöjjön. Érvek nem hatnak, ők szavazni fognak.

És éppen ebben a kérdésben, amely kérdésből kifolyólag meghurcolták, a magánbecsületébe gázoltak egy embernek, aki a város érdekében szállt síkra.

Ne mondják nekem, hogy a munkapárti ujság nem tudta mit tesz. Tudatosan és szándékosan akart ártani, akarta egy emberről letépni a becsületet, a tisztességet.

Igazán elszomorító, egyenesen megdöbbentő, hogy Magyarországon milyen könnyen tépik foszlánnyá az emberek becsületét, rugják fel a családok boldogságát. A lapot érdekessé, káposzá akarják tenni, nosza vájkáljunk könyökig az emberek becsületében, hurcoljunk piacra családi ügyeket, gyanusítsunk meg nőket.

Itt áll előttem az aradi véres tragédia szerencsétlen asszony áldozata. Hiábavaló volt a bíróság annak a szerencsétlen asszonynak nem adhatta vissza családi nyugalma és becsületét. A halálba kergette a szerencsétlen teremtetést a szenzációs hajsza.

Nem vagyok konzervatív gondolkozású, nagybecsülöm a sajtó szabadságot és éppen a sajtószabadság érdekében tartom kívánatosnak a fattyuhajtás lenyesését. Szigorúan, drákói szigorral kell büntetni azt, aki a magánbecsület szentségét merészeli bántani.

Elnézést kérek ezért a kitérésemért, de nem tudtam ezt elhallgatni.

De visszatérek a szubvenció kérdésre és nyíltan kérdezem: Lesz-e erkölcsi bátorsága a kormánypárti többségnek megszavazni a magasabb hozzájárulást ahhoz a vasúthoz, amelyet felhasználtak arra, hogy egy ember ellen ok nélkül durva, igazságtalan hajszt vezetnek hónapokon át.

Azt hiszem lesz, mert ebben a vasúti kérdésben törököt fogtak, amely nem engedi őket.

Lássunk ebben a kérdésben tisztán. Vizsgálatot kellene tartani, hogy ki járt el ebben a kérdésben tisztességesen: A függetlenségi párti oldalon, avagy a munkapárt.

Ha a függetlenségi párti oldalon követett el szabálytalanság, vagy helytelenség, az pusztuljon. Ha ellenben gyalázatos rágalmat terjesztettek, akkor azokat a betyárokat be kell csukni

Egy városatya.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. október 6

A portugáliai forradalom.

Szökik a királyi család.

A portugáliai forradalom egész vadságában dühöng. Ugyilátszik a hatalmak nem nézik ezt a forradalmat összetett

kezekkel, hanem közbevetik magukat és igyekeznek a trónt megmenteni. Berlinből táviratozzák, hogy a királyi palotában tanácskozás volt, amelynek eredménye — állítólag — mozgósítás lesz

A spanyol flotta útnak indult Portugália felé, hogy megvédelmezze a spanyol határt és esetleg a forradalomba beleavatkozzék

A portugáliai király hajóra ült családjával és Anglia felé hajózik. Ugyancsak hajóra ült az opportói herceg, a ki szintén Anglia felé hajózik.

Barcellonában szintén forradalmi mozgalmak vannak.

Portugáliában most már az egész országban kitört a forradalmi láz és az egész ország lángba borult.

Uj Haverda-pör.

Budapesten ma kezdték meg az új Haverda pör tárgyalását. Az esküdtszék megalakítása után felszólította az elnök Haverda Mariskát, hogy a tárgyaláson kalap nélkül jelenjék meg. Ezután megkezdődött Jánossy Aladár kihallgatása, aki elmondta, hogy három hónapi fogházzal volt büntetve. Aztán áttért Haverda Boldizsárné meggyilkolásának az ismertetésére. Haverda Mariskára rendkívül terhelően vallott. Elmondta, hogy a revolver vásárlásánál jelen volt maga Mariska is és felszólította őt, hogy ölje meg nemcsak Haverda Boldizsárnét, hanem az őt kísérő nőt is. Éppen ilyen terhelően vall Vojthia ellen is. A tárgyalás folyik.

Khuen a király előtt.

Khuen-Héderváry miniszterelnök ma délelőtt audiencián jelent meg a király előtt, hogy megköszönje a legutóbbi királyi kitüntetést.

NAPIHIREK.

Október 6.

Gyászünnepe van ma a magyar nemzetnek. Ma van az évfordulója annak, hogy az osztrák zsarnokok bitófára hurcolták nemzetünk legjobbjait. Ma van évfordulója annak, hogy mártir-halált haltak azok, a kik a nép jogokért, a haza szabadságáért vívtak dicsőséges harcokat.

Október hatodika, te vérrel-könnyel megszentelt napja a magyar nemzetnek! Ezt a napot, ezt a szomorúan fölséges napot meg-

fogják ülni, amíg ezen a földön egy magyar ember él.

Az Aradi Tizenhármak nagy napját megünnepelte ma az egész ország és vele együtt Baja város hazafias közönsége is. A város középületein gyászlobogók hirdették a nap jelentőségét, a belvárosi plebánia-templomban pedig gyászistentisztelet volt, amelyet Vojnits Dániel apát-plebános celebrált. A gyászmisén nagyszámu közönség jelent meg.

A járvány-orvos, akit a belügyminiszter Bajára küldött, ma délben elfoglalta az állását és a mai naptól fogva Steier Mihály szigorló orvos fogja megvizsgálni az összes Baját érintő személy- és teherárut szállító hajót.

23000? Nagyban készülnek a városban a jövő évi általános népszámlálásra, amely Baján is megállapítja, hogy a városnak hány lakosa van. A város viszonyait ismerők azt állítják, hogy a népszámlálás eredménye az lesz, hogy Bajának huszonnégyezer lakost fognak megállapítani. Hogy azt miből merítik, azt nem tudjuk elképzelni, mert a természetes szaporulat ezt az eredményt nem hozhatja.

Felhívás. A Szegedi Állami Felsőipariskolában a folyó tanévben is két faipari mestertanfolyam tartatik. E tanfolyamok mindenike hat hétre tervezetnek, még pedig az első november hó 1-től december hó 15-ig, a második január hó 15-től február hó 28-ig. A tanfolyamon résztvevők napi három korona ösztöndíjat nyernek. Felkérjük azokat az asztalos iparosokat, a kik a tanfolyamon részt venni óhajtanak, hogy az ipartestület hivatalában mielőbb jelentkezzenek, a hol a tanfolyamra vonatkozó feltételek is megtudhatók.

Az Elnökség.

A szentistváni apagyilkosság. Emlékezetes lehet még olvasóink előtt az a rémes eset, amikor a szomszédos Bajaszentistvánon egy fiatal ember megölte az édes apját. A nagy feltűnést keltő, szenzációs apagyilkosságnak október hó 19-én lesz Szabadkán az esküdtszéki tárgyalása, amelyre Bajaszentistvánról igen sok tanú van beidézve. A tárgyalásról annak idején bő és részletes tudósítást fogunk adni.

Cseléd-mizériák. Több oldalról kapunk olyan irányú panaszt, hogy a cseléd közvetítésnek egy különös módja kezd lábra kapni a városban. Ismert dolog, hogy némely cseléd nem akar cupringert igénybe venni, hanem hetivásárkor kiáll a piacra elszegődni. A háziasszonyoknak meg is felelt eddig ez a cselédfogadási mód. De egy túlélelmes helyközvetítő ebből is hasznot akar húzni. Kiáll a cselédek közé a piacra és amikor látja, hogy egy háziasszony alkuban áll egy cseléddel, oda furakszik és minden megkérdezés nélkül tesz a cselédre egy-egy dicsérő megjegyzést. Ha aztán a cseléd helybe áll, követeli úgy a cselédétől, mint a háziasszonytól a közvetítési díjat. Felhívjuk a rendőrség figyelmét erre a visszaélésre.

Az állandóan melegítő

„METEOR“

KÁLYHÁK

a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!

Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
Eddig 600.000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.
Óvakodjanak tehát az értéktelen utánzattól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula

kereskedésében kaphatók.

Cservenka nem hagyja magát. Cservenka község képviselőtestülete nem hagyja magát. Hogy ez így van, azt bizonyítja a következő két eset: Hajdu Soma cservenkai állatorvos fizetésének 1200 koronáról 1600 koronára való felemelését kérte. A község ezt a kérelmet elutasította. Hajdu a vármegyéhez felebbezett, amely azonban szintén elutasító magatartást tanúsított. Az állatorvos nem nyugodott meg ebben s ügyét a belügyminisztérium elé vitte, mely a község és a vármegye határozatát megváltoztatta s utasította a községet, hogy a fizetést 1600 koronára emelje föl, még pedig visszahatólag 1909. és 1910-re. A község a belügyminisztérium utasításának nem tett eleget s a napokban tartott ülésén kimondta, hogy az állatorvosnak a belügyminisztérium által megállapított fizetési többletet nem utalványozza ki. E határozat ellen csakis a községi jegyző szavazott. Egy időben indítványt terjesztettek elő a községi rendőrség létszámának szaporítása végett. A képviselőtestület többsége az indítványt elvetette. A vármegye azonban meghagyta a községnek, hogy a rendőrök létszámát azonnal szaporítsa. A község megmaradt előbbi határozata mellett s újból kimondta, hogy »azért se szaporít.« Dr. Lebach László nagybirtokos a belügyminiszterhez felebbezett. A belügyminiszter a felebbezésnek helyt adott s utasította a községet, hogy a létszámemelést haladéktalanul rendelje el s egyben figyelmeztette a községet, hogy amennyiben ezen utasítást figyelmen kívül hagyná, Cservenka község képviselőtestületét föl fogja oszlatni.

A budapest—galánta—zsolnai vonalon közlekedő, Budapest nyugoti pályaudvarra d. e. 9 óra 40 perckor érkező, valamint a Budapest nyugoti pályaudvarról este 6 óra 50 perckor induló gyorsvonatok folyó évi október hó 1-étől kezdve Melesicz állomáson utasoknak fel és leszállása céljából feltételesan meg fognak állíttatni. Az előbbi gyorsvonat Melesicz állomást reggel 5 óra 40 perckor, az utóbbi pedig éjjel 10 óra 41 perckor fogja érinteni.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vízre van italul szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószeréül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorban minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy italul olyan viz használjassék, mely baktériummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett baktériumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rontsa.

Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes víz végtelenül alkalmas, mert teljesen baktériummentes. Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza

azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik.

A mohai Ágnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amitől a mohai Ágnesforrás a gyermeket és felnőttet biztosan megóvja. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Ágnes viz mérszartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Ágnesforrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnesforrás különösen olcsón kapható.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

NYILT-TÉR.

Ezen rovatokban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

|| = a mohai = ||

„ÁGNES”

F O R R Á S

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszernél fogva kítűnő szere a legkülönfélébb gyomor, légcső és húgyszervi betegeknek.

|| = Kedvelt borvíz = ||

Főraktár:

BAJÁN,

Drescher Gyula úrnál.

Szikviz kihordómnak változása folytán felkérem az igen tisztelt vevőimet, miszerint sziveskedjék becses címüket levelezőlapon nékem tudtomra adni, hogy tovább is pontosan kiszolgálhassam

Kiváló tisztelettel

Hirsehler Vilmos

szikvizgyáros

Eladó

egy nagyobb ház
a Belvárosban.

Bővebb felvilágosítást
ad a szerkesztőség.

Helyben, Budapesti-út és
Bezerédy Pál-utcai

sarokház és telek

szbadkézből eladó. Alkalmas gyár,
fatelep és nagyobb vállalat részére.

**Egy fiatal ügyvédi
gyakornok**

kerestetik kezdő fizetéssel. Bővebb felvilágosítást a szerkesztőségben.

UJ!

UJ!

UJ!

Vége megoldódott

hogy a francia szabású **toldott (zwickel) fűzők**, melynek szabása elől sima, egyenes, **karcsú és kényelmessé** teszi a **test** formáját. A hölgyközönség saját érdekét érinti egy próba kísérlet vételkötelezettség nélkül. Egyedüli lerakat a

V e r s e n y á r u h á z b a n .

Vidékre bérmentve szállítok, csak kérem a biztos schluss-bőséget értelmesen kiírni. Az árkülönbség: 40%-kal olcsóbb mint máshol.

Továbbá ajánlom dús felszerelt **úri-, női-gyermek-divat, kötött, szövött, pipere, játék, látszer és kötszer árúraktáramat.**

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve
vagyok tisztelettel

MITTLER S.

Első Bajai Versenyáruháza.

NEU zsidárús **BAJA**

54. Erzsébet királyné-utca 54.

V E S Z E K

uraságoktól levetett ruhákat, egyenruhát, cipőket, ágytollat, vörös- és sárga-rezet, kerékpárok, fegyvereket, törött aranyat, ezüstöt, fehérneműt szóval minden értékes tárgyat a legmagasabb árban.

Ugyanott egy csinos matt szoba-butor, egy divatos háló és különféle butordarabok is eladók minden elfogadható árban.

Egy új óriási stráfkocsi

szintén eladó.

Kivánatra házhoz is elmegyek!

☛ Szombat és ünnepnap zárva. ☛

Ellátás.

Egy magános urinő a legkedvezőbb feltételek mellett egy magános urinőt, vagy egy iskolás lányt teljes ellátásra felvesz. Cim: Árpád utca 3 szám.

BORSZEKI

az ásványvizek királya, angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Kapható Baján:

ifj. Cserba György

fűszer- és ásványvizkereskedőnél,
s minden kávéházban és vendéglőben,

Szépség és üde arcszín

a legrövidebb idő alatt biztosan elérhető az általánosan ismert s legjobb hírnévnek örvendő

Olinkievich-féle „KRISTALIN“

készítmények használata által. Nem tartalmaznak sem zsir, sem stearin, vagy más, az arcbőrre káros hatással bíró anyagot és épp ezért a nap bármely szakában használhatók. Az összes »Kristalin« készítmények növénynedvek kivonatát tartalmazzák, ennek folytán a bőr rövid használat után vakítóan megfehérül, üdévé válik, szeplőt és májfoltot pedig teljesen eltünteti. Olinkievich KRISTALIN-FOGKRÉM fehér színű és ugyancsak növénynedvek kivonatából lesz előállítva, nem tartalmaz szappanemű anyagot és így, használat után nem hagy semmiféle kellemetlen izt hátra.

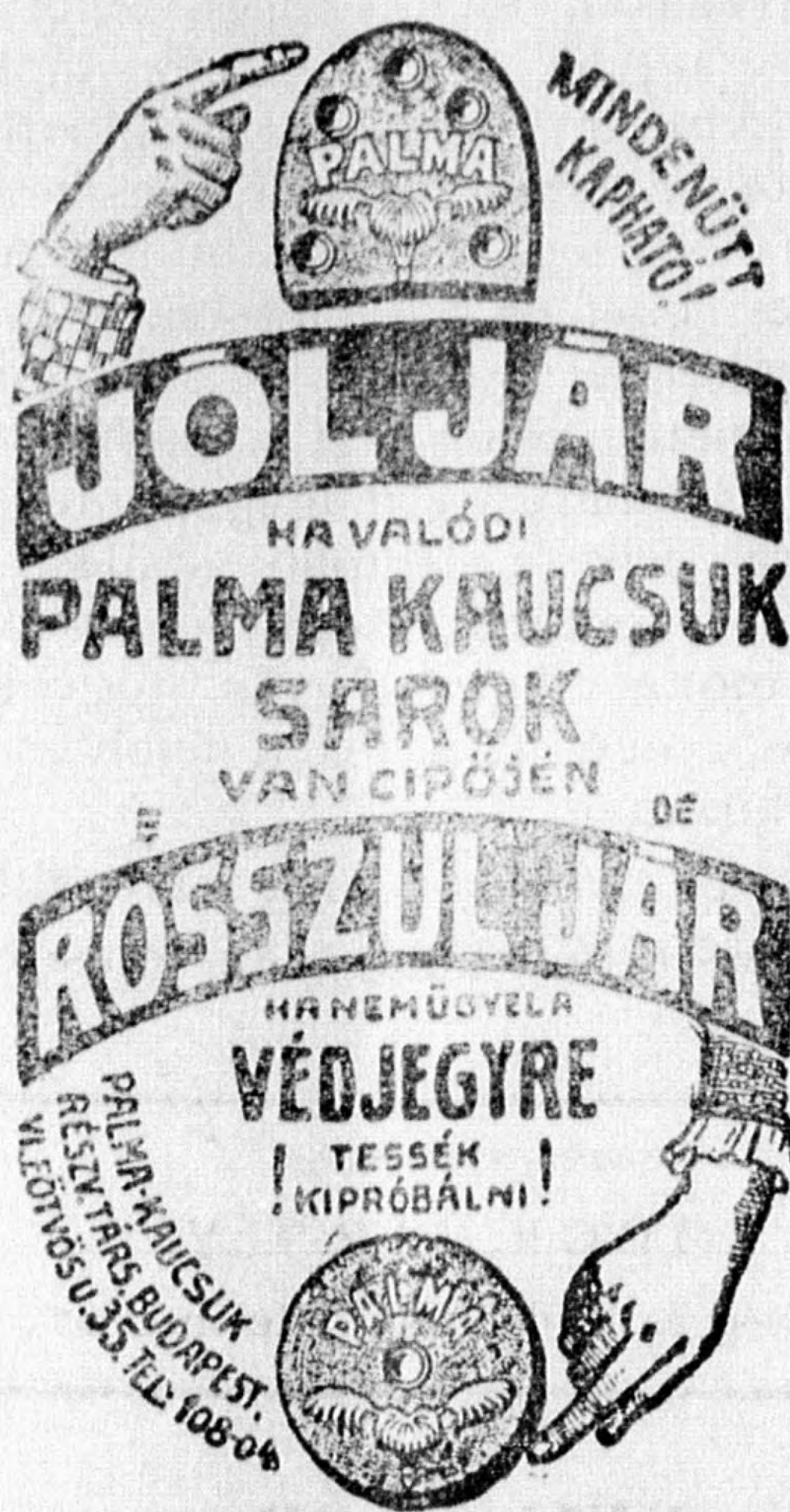
	krém	—	—	1.— K
Olinkievich	szappan	—	—	1.— K
KRISTALIN	puder	—	—	1.— K
	Tubus fogkrém	—	—	50 K

Egyedüli beszerzési forrás:

Olinkievich Kristalin Budapest, VIII. ker.
Baross-utca 91.

Hirdetések

felvételnek — a kiadóhivatalban.

PALMA cipősarok

nagyban és kicsinyben való eladása

Preisz Béla bórkereskedőnél
Baja.

Wieni sürgöny!

Zseb-gyújtó-
készülékünk

„Cäsar“

bevezetésére elhatároztuk magunkat minden más reklám helyett 15.000 darabot gyári áron elárusítani és a következő leszállított árban kaphatók:

1 drb 3 k. helyett csak 2 kor., 3 drb 4-50 k. 6 darab 8 korona, 12 darab 14 korona utánvétellel.

Kiárusítás után e reklámárak újra a régi árakra lesznek emelve. »CÄSAR« a világ legjobb zseb-gyújtó-készüléke. Egy nyomásra rögtön világosság és tűz! Sohasem mond csütörtököt! Nincs benne villamos elem! Kicsérélhető gyújtócső évekig eltart!

Oszt. magy. Union vállalkozás pat. találmányok részére

Wien, V., Wiedner főutca 104

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

1909-i

szeznációs ta-
lálmány:

öngyújtó

ércgyertya

Jupiter

zsiradékmentes petroleumtöltéssel.

Használatban tízszer olcsóbb, mint a közönséges milly- vagy stearin-gyertya, csak 5—6 fillérbe kerül és 18—20 óra hosszát szagtalanul, szépen világít. A fény tetszés szerint kisebbre vagy nagyobbra szabályozható. »JUPITER« meggyullad magától, gyufa nélkül, egyszerű nyomás által a gyújtókerékre. — 10 évi jótállás törés és jó működésért. — Fontos minden családnak, főképen vendéglők, szállodák, üzletek, gyárak, templomok részére. Ára: 1 drb 6 kor. 3 drb 16 kor. 6 drb 30 k 12 drb 57 kor. — éjjeli lámpára üvegtulipán 1 korona, több, utánvétellel.

Ügynökök és viszonteladók mindenfelé kerestetnek.

Oszt. magy. Union vállalkozás pat. találmányok részére

Wien, V., Wiedner főutca 105.

Berson

gummisarok
még is a legjobbak!

Mindenütt kaphatók.

Csak »SICULIA« névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt ártézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kétly, Tauszk, Rigler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **STAMPFL JENŐ** fűszerkereskedésében.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.